

Briuselis, 2025 m. rugsėjo 15 d.
(OR. en)

12794/25

PROBA 35
AGRI 415
WTO 77

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. rugsėjo 12 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 481 final
Dalykas:	Rekomendacija TARYBOS SPRENDIMAS kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių dalinio pakeitimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 481 final.

Priedama: COM(2025) 481 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 09 12
COM(2025) 481 final

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

**kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl
alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių dalinio pakeitimo**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. REKOMENDACIJOS DALYKAS

Ši rekomendacija susijusi su sprendimu, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas Tarptautinės alyvuogių tarybos narių taryboje (toliau – TAT) ir visuose galimuose *ad hoc* organuose, kuriuos TAT gali įsteigti šiuo tikslu, ir nustatyti derybinius nurodymus Sąjungai dėl numatomos 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių (toliau – Susitarimas), kuris buvo atnaujintas 2017 m., peržiūros.

2. REKOMENDACIJOS APLINKYBĖS

2.1. Dabartinis susitarimas

Dabartinio Susitarimo tikslai: i) prekybos kliūčių prevencijos tikslu siekti suvienodinti nacionalinės ir tarptautinės teisės aktus, susijusius su fizinėmis, cheminėmis ir juslinėmis alyvuogių aliejaus, alyvuogių išspaudų aliejaus ir valgomųjų alyvuogių savybėmis, ii) vykdyti veiklą fizinių, cheminių ir juslinių savybių bandymų srityje siekiant išplėsti žinias apie alyvuogių produktų sudėties ir kokybės charakteristikas ir sustiprinti tarptautinius standartus ir iii) sustiprinti TAT, kaip tarptautinei mokslo bendruomenei skirtą kompetencijos alyvuogių ir alyvuogių aliejaus klausimais forumo, vaidmenį.

Europos Sąjunga yra Susitarimo šalis¹.

2.2. Narių taryba

TAT narių taryba (toliau – Narių taryba) yra pagrindinis TAT sprendimų priėmimo organas. Ji naudoja visais įgaliojimais ir vykdo visas funkcijas, būtinąs Susitarimo tikslams pasiekti. Būdama Susitarimo šalis, Europos Sąjunga yra TAT narė ir jai yra atstovaujama Narių taryboje. Pagal Susitarimo 19 straipsnio 2 dalį, Narių taryba gali priimti sprendimus, kuriais iš dalies keičiamas Susitarimas. Pagal Susitarimo 10 straipsnio 3 dalį, Narių tarybos sprendimai dėl bet kokių Susitarimo pakeitimų priimami bendru sutarimu.

2.3. Numatomi pakeitimai

2024 m. lapkričio 20 d. įvykusiame 120-ajame posėdyje Narių taryba nusprendė sudaryti darbo grupę galimiems Susitarimo pakeitimams aptarti. Šį pasiūlymą iš pradžių pateikė Iranas ir Tunisas. Jis buvo susijęs su galimais Susitarimo 11 ir 32 straipsnių pakeitimais. Pasikonsultavusi su Biržos prekių (PROBA) darbo grupe, Europos Sąjungos delegacija pasiūlė į šią diskusiją dėl peržiūros įtraukti kitus elementus, susijusius su Susitarimo 1, 2, 7, 16 ir 17 straipsniais.

Susitarimo 1 straipsnyje nurodyti jo bendrieji tikslai, susiję su standartizavimu ir moksliniais tyrimais, alyvmedžių auginimu ir techniniu bendradarbiavimu, alyvuogių produktų pardavimo skatinimu, informacijos sklaida ir alyvuogių produktų ekonomika.

Susitarimo 2 straipsnyje pateiktos Susitarime vartojamų terminų apibrėžtys.

¹ 2016 m. spalio 10 d. Tarybos sprendimas (ES) 2016/1892 dėl 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir jo laikino taikymo (OL L 293, 2016 10 28, p. 2) ir 2019 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas (ES) 2019/848 dėl 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 139, 2019 5 27, p. 1).

Susitarimo 7 straipsnyje nustatyti įvairių TAT institucijų įgaliojimai ir funkcijos, visų pirma susiję su TAT narių taryba ir vykdomuoju sekretoriatu.

Susitarimo 11 straipsnyje nurodytos dalyvavimo TAT dalys ir jų apskaičiavimo metodas, pagal kurį taip pat nustatomas narių įnašas.

16 straipsnyje reglamentuojamas įnašų mokėjimas, balsavimo teisės sustabdymas, pašalinimas iš Susitarimo ir finansinių prievolių atidėjimas.

17 straipsnyje reglamentuojama TAT finansinė kontrolė.

Susitarimo 32 straipsnyje nustatytas dalinių pakeitimų procesas, vykdomas per Narių tarybą, įskaitant pranešimą apie pritarimą, kurį visos Tarybos narės Susitarimo depozitarui turi pateikti prieš įsigaliojimą.

Sąjunga yra suinteresuota reformuoti TAT, kad ši organizacija labiau atitiktų praktiką, kurią Sąjunga skatina kitose tarptautinėse biržos prekių institucijose, ir pokyčius, kurie vyksta pasaulinėje alyvuogių aliejaus rinkoje. Dėl šios reformos bent jau turėtų būti patobulinta su narių finansiniais įnašais susijusi terminų nustatymo sistema ir supaprastinta Susitarimo dalinių pakeitimų ratifikavimo procedūra. Per reformą turėtų būti atnaujinti ir TAT tikslai atsižvelgiant į alyvuogių sektoriaus realijas. Be to, numatoma dar šiek tiek patobulinti Susitarimą.

Siūlomu sprendimu Komisijai suteikiama galimybė pradėti derybas dėl Susitarimo dalinio pakeitimo ir bendradarbiauti su kitomis narėmis, jei šios inicijuotų reformos pasiūlymus.

3. TEISINIS PAGRINDAS

3.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

3.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 218 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybė įgalioti pradėti derybas ir, atsižvelgiant į numatyto sudaryti susitarimo dalyką, skirti Sąjungos derybų grupės derybininką arba vadovą.

SESV 218 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad Taryba gali duoti nurodymus derybininkui ir paskirti specialų komitetą, su kuriuo privaloma konsultotis vedant derybas.

3.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Šios rekomendacijos tikslas – Tarybos sprendimas, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas Tarptautinės alyvuogių tarybos narių taryboje, todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 3 ir 4 dalys. Atsižvelgiant į siūlomų Susitarimo pakeitimų, susijusių su alyvmedžių auginimo standartizavimo ir techninio bendradarbiavimo, taip pat su alyvuogių produktų pardavimo skatinimo, informacijos sklaidos ir alyvuogių produktų ekonomikos aspektais, kurių pagrindu pasirašytas ir sudarytas Susitarimas, horizontalų taikymo pobūdį, materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnio 4 dalis.

3.2. Priemonės pasirinkimas

SESV 218 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Komisija arba Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai teikia rekomendacijas Tarybai, kuri priima sprendimą,

kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas. Atsižvelgiant į numatomo sudaryti susitarimo dalyką, Komisija turi pateikti atitinkamą rekomendaciją.

3.3. Derybininko pasirinkimas

Atsižvelgiant į tai, kad numatomas sudaryti susitarimas išimtinai susijęs su kitais nei bendra užsienio ir saugumo politika klausimais, Komisija turi būti paskirta derybininke pagal SESV 218 straipsnio 3 dalį.

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių dalinio pakeitimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalį kartu su 218 straipsnio 3 ir 4 dalimis,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

- (1) Sąjunga yra 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių (toliau – Susitarimas)¹ šalis;
- (2) Sąjunga suinteresuota dalyvauti būsimose derybose, kurios vyks 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių Tarptautinės alyvuogių tarybos narių taryboje, atsižvelgiant į šio sektoriaus svarbą Sąjungos ekonomikai. Turėtų būti atnaujinta Susitarimo institucinė struktūra, visų pirma susijusi su kai kuriais jo tikslais, narių įnašų nustatymo procedūra ir Susitarimo dalinių pakeitimų priėmimo procedūra;
- (3) pagal Susitarimo 32 straipsnį, Tarptautinės alyvuogių tarybos narių taryba (toliau – Narių taryba) turi priimti sprendimus, kuriais iš dalies keičiamas Susitarimas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Komisijai suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu dalyvauti derybose dėl 2015 m. Susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių pakeitimų.

2 straipsnis

Derybiniai nurodymai išdėstyti priede.

3 straipsnis

Derybos vedamos konsultuojantis su Biržos prekių (PROBA) darbo grupe, kuri šiuo sprendimu paskiriama veikti kaip specialusis komitetas, kaip tai suprantama SESV 218 straipsnio 4 dalyje.

¹ 2019 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas (ES) 2019/848 dėl 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 139, 2019 5 27, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2019/848/oj>).

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė